

Аналіз етіологічних чинників виникнення патологій молочної залози в умовах господарств агропромхолдингу «Астарта-Київ»

Л. В. Нагорна, В. С. Нестерук

lvn_10@ukr.net

Сумський національний аграрний університет,
м. Суми, Україна

Патології молочної залози залишаються невирішеною проблемою господарств різних виробничих потужностей, які утримують корів. Зазвичай чим вищий рівень інтенсифікації в господарстві, тим актуальнішою є проблема виникнення різноманітних патологій молочної залози. Найактуальнішою нозологічною одиницею в групі вказаної патології є мастити. Вони не лише знижують ефективність ведення молочного тваринництва, але й становлять загрозу для здоров'я населення у разі вживання молока і молочних продуктів. Дані вітчизняних та закордонних дослідників свідчать, що у корови, яка переохворіла на мастит, надій за лактацією знижується на 150–200 кг, оскільки після запалення молочної залози порушується система вивідних проток, утворюються ущільнення сполучної тканини залози, що погіршує молоковіддачу. Всі чинники, які сприяють розвитку маститів, умовно можна розподілити на декілька груп, зокрема фізичні, хімічні, біологічні та ендогенні. Проте мастити в будь-якому випадку мають поліетіологічну природу. У кожному окремо взятому господарстві асоціації основних провокаційних чинників маститів є індивідуальними.

Враховуючи викладений вище матеріал, метою наших досліджень було встановити основні етіологічні чинники виникнення патології молочної залози, зокрема маститів, в умовах господарств агропромхолдингу «Астарта-Київ».

Провели аналіз умов годівлі, догляду та утримання корів, у яких діагностували патологію молочної залози, та бактеріологічне дослідження проб молока. Дослідження здійснювали впродовж січня-жовтня 2020 р.

Внаслідок проведеного аналізу основних умов годівлі, догляду та утримання корів, у яких діагностували патологію молочної залози, встановлено комплекс причин, які могли стати основними провокаційними чинниками та пусковими механізмами до початку розвитку маститу. Зокрема, подекуди це була незбалансована годівля тварин та порушення санітарних вимог впродовж процесу доїння корів. Встановлено також невідповідність підготовки вимені перед доїнням — недостатню санацію та сухість дійок. В окремих господарствах доїльне обладнання потребувало заміни його технічних компонентів. Внаслідок проведення бактеріологічних досліджень проб молока від тварин з клінічними формами маститів встановили такий склад мікроорганізмів: *Streptococcus spp.*, *Staphylococcus spp.*, *Escherichia spp.*, *Enterococcus spp.*, *Enterobacter spp.* Основну частку культур мікроорганізмів склали представники родів *Streptococcus spp.* та *Staphylococcus spp.*, зокрема 39 та 31% відповідно. Представники родів *Escherichia spp.*, *Enterococcus spp.* та *Enterobacter spp.* ідентифікували в меншій кількості випадків — 14, 9 та 7% відповідно. Наведені дані свідчать, що основними збудниками клінічних маститів були *Streptococcus spp.* та *Staphylococcus spp.* Внаслідок бактеріологічних досліджень проб молока від тварин з субклінічними формами маститів встановили такі мікроорганізми: *Streptococcus spp.* (57,2%), *Staphylococcus spp.* (29,0%) та *Escherichia spp.* (13,8%).

Отже, різноманітні порушення технологічних процесів, санітарно-гігієнічних правил за виробництва молока, невідповідність раціонів годівлі продуктивних корів спричиняють зниження резистентності захисних систем вимені і сприяють проникненню в молочну залозу мікрофлори. Збудниками маститів були *Streptococcus spp.*, *Staphylococcus spp.*, *Escherichia spp.*, *Enterococcus spp.*, *Enterobacter spp.* як за клінічних, так і за субклінічних форм маститів.